

NEWSLETTER
PRAWNO-PODATKOWY
DLA CZŁONKÓW KIGPR

AXELO FLASH

PAŹDZIERNIK 2024

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Opłata produktowa dla butelek szklanych wielokrotnego użytku do zmiany

11 września b.r. na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie stawek opłat produktowych dla poszczególnych rodzajów opakowań. Projekt ma na celu urealnienie stawek opłat produktowych dla opakowań szklanych wielokrotnego użytku objętych systemem kaucyjnym przez uwzględnienie masy tych opakowań przy określaniu wysokości opłaty.

W świetle proponowanych zmian, opłata produktowa dla butelek szklanych wielokrotnego użytku miałaby wynieść za 1 kg:

- 0,01 zł za rok 2025;
- 0,05 zł za rok 2026;
- 0,25 zł za rok 2027 i kolejne.

Dla porównania, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 grudnia 2023 r. w sprawie stawek opłat produktowych dla poszczególnych rodzajów opakowań (Dz.U. z 2023, poz. 2683), stawka opłaty produktowej za szklane butelki wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra wynosi za 1 kg:

- 0,1 zł za rok 2025;
- 1 zł za rok 2026;
- 5 zł za rok 2027 i w latach następnych.

Aktualnie kształtuje się ona na takim samym poziomie, jak opłata dla puszek aluminiowych i plastikowych butelek jednorazowych na napoje o pojemności do 3 litrów.

Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

EKO-OPERATOR S.A. czwartym operatorem systemu kaucyjnego

Minister Klimatu i Środowiska wydał kolejne zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego. Pozytywną decyzję otrzymała EKO-OPERATOR S.A. Wcześniej zezwolenia otrzymali: Krajowy System Kaucyjny Zwrotka S.A. i „PolKa” Operator Systemu Kaucyjnego not for profit S.A. oraz „OK” Operator Kaucyjny S.A.

Aktualnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozpatruje wnioski o wydanie zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego złożone przez Reselekt S.A. oraz EcoKaucja S.A.

Naturalny cukier znajdujący się w napoju nie podlega opłacie od środków spożywczych

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 23 sierpnia 2023 r., sygn. akt III FSK 189/23 uznał, że cukry naturalne znajdujące się w napoju nie podlegają opłacie cukrowej, nawet jeśli występują w składniku dodanym do napoju na etapie produkcji.

NSA analizował sprawę spółki będącej producentem soków i napojów owocowych z koncentratów i przecierów owocowych, która na etapie produkcji dodawała do soków składniki zawierające cukry naturalne. Zdaniem spółki, takie substancje nie powinny być wliczane do limitów skutkujących opodatkowaniem podatkiem cukrowym. Innego zdania były organy podatkowe, które stały na stanowisku, że jeśli do napoju w trakcie produkcji dodawany jest sok owocowy, w którego składzie znajdują się cukry naturalne, to samego napoju nie można uznać za napój, w którym naturalnie występują cukry.

NSA po rozpatrzeniu sprawy uznał, że stanowisko prezentowane przez spółkę jest prawidłowe, a pojęcie substancji występujących naturalnie należy odnosić do całego napoju podlegającego opłacie, a nie jego składników. Podobne stanowisko pojawiło się również w wyrokach NSA z dnia 22 listopada 2022 r. (sygn. akt III FSK 934/22), 1 marca br. (III FSK 1278/22) i 15 marca br. (III FSK 1480/22).

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2023 r., sygn. akt III FSK 189/23, wyrok jest prawomocny

Od 1 października 2024 r. pracownicy urzędów skarbowych dostępni na jednej ogólnopolskiej infolinii KAS

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Finansów od 1 października 2024 r. pracownicy urzędów skarbowych i Krajowej Informacji Skarbowej będą udzielać informacji pod tym samym numerem telefonu

Dla połączeń z telefonów komórkowych obowiązywać będzie numer (+48) 22 330 03 30, a z telefonów stacjonarnych – 801 055 055. Jak poinformowało Ministerstwo Finansów dzwoniąc na infolinię KAS klienci jak dotychczas uzyskają ogólną informację podatkowo-celną bez konieczności potwierdzania tożsamości.

Nowością będzie możliwość uzyskania informacji dotyczących indywidualnych spraw podatkowych objętych tajemnicą skarbową po potwierdzeniu tożsamości kodem telePIN. Umożliwione będzie uzyskanie informacji o rozliczeniach nadpłat i zwrotów z zeznań lub deklaracji podatkowych. Będzie można również otrzymać wskazówki, jak samodzielnie załatwić swoje sprawy przez Internet, korzystając z e-Urzędu Skarbowego, w dowolnym miejscu i czasie.

Ministerstwo Finansów wprowadza 0% stawkę VAT dla darowizn towarów i usług przekazywanych na rzecz poszkodowanych wskutek powodzi we wrześniu 2024 r.

Zgodnie z przekazanymi przez Ministerstwo Finansów informacjami do 31 marca 2025 r. przedsiębiorcy, którzy prześlą nieodpłatnie materiały budowlane na rzecz powodzi, będą mogli skorzystać z zerowej stawki VAT.

Dotyczy to darowizn na rzecz osób fizycznych oraz instytucji takich jak szpitale, szkoły, a także podmiotów prowadzących działalność kulturalną i w zakresie opieki społecznej. Aby skorzystać z preferencyjnej stawki, konieczne będzie zawarcie umowy oraz udokumentowanie udzielonej pomocy i poniesionych strat.

Ministerstwo Finansów podkreśla, że celem projektu jest czasowe wprowadzenie zerowej stawki VAT na nieodpłatne dostawy materiałów budowlanych dla osób i instytucji poszkodowanych w wyniku intensywnych opadów i powodzi we wrześniu 2024 r. Obejmuje to:

1. osoby fizyczne, których nieruchomości zostały uszkodzone;
2. instytucje, które poniosły szkody w obiektach, gdzie prowadzą działalność edukacyjną, zdrowotną, kulturalną czy opiekuńczą.

Warunkiem skorzystania z preferencji będzie podpisanie pisemnej umowy darowizny pomiędzy darczyńcą a obdarowanymi oraz posiadanie dokumentów potwierdzających straty, takich jak zaświadczenie lub kopia wywiadu środowiskowego sporządzanego przez ośrodki pomocy społecznej.

Rozporządzenie weszło w życie w dniu 18 września 2024 r. z możliwością stosowania go do darowizn towarów i nieodpłatnych usług przekazanych począwszy od 12 września do 31 grudnia 2024 r.

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy upraszczający i modyfikujący obowiązki w podatku VAT m.in. dla małych przedsiębiorstw z siedzibą działalności gospodarczej w UE

Rząd przyjął projekt ustawy, która ma na celu uproszczenie i modyfikację obowiązków w zakresie podatku VAT, szczególnie dla małych przedsiębiorstw z siedzibą w UE.

Przyjęty przez Radę Ministrów projekt ma na celu dostosowanie polskiego prawa do przepisów unijnych, co pozwoli małym polskim firmom korzystać ze zwolnienia z VAT w innych państwach członkowskich UE.

Projekt zakłada, że podatek od towarów i usług od wszystkich transmisji internetowych wydarzeń sportowych, rozrywkowych czy kulturalnych będzie należny państwu, w których zlokalizowani są odbiorcy tych usług. Nowe rozwiązania mają sprzyjać uczciwej konkurencji i zwiększyć wpływy z VAT w państwach, w których faktycznie ma miejsce konsumpcja usług.

Projekt wprowadza również nowe zasady określania miejsca świadczenia usług, które dotyczą m.in. wstępu na imprezy kulturalne, artystyczne, sportowe, naukowe, edukacyjne i rozrywkowe. Nowe zasady będą stosowane w przypadku, gdy obecność ostatecznego odbiorcy (podatnika lub konsumenta) tych usług jest wirtualna. Przykładowo, VAT od transmisji internetowej koncertu nabytej przez podatnika lub konsumenta będzie pobierany w państwie siedziby podatnika lub w miejscu zamieszkania konsumenta. Przyjęte rozwiązanie ma przeciwdziałać zakłócaniu konkurencji i umożliwić przekazywanie VAT do państw członkowskich, w których nabyto usługę zgodnie z nowymi regulacjami.

Nowe przepisy planowo wejdą w życie 1 stycznia 2025 roku.

Nowe obowiązki wynikające z unijnego Rozporządzenia Deforestacyjnego (EUDR) już od 30 grudnia 2024 r.

Od 30 grudnia 2024 r. pierwsze przedsiębiorstwa zostaną objęte obowiązkami wynikającymi z unijnego Rozporządzenia Deforestacyjnego (EUDR). Głównym celem regulacji jest zapobieganie wprowadzaniu na rynek unijny produktów, których wytwarzanie przyczyniło się do wylesiania lub degradacji lasów.

Rozporządzenie Deforestacyjne obejmuje szeroki krąg podmiotów wprowadzających na rynek unijny, udostępniających na nim lub eksportujących produkty związane z wylesianiem. Dotyczy to zarówno osób prawnych, jak i fizycznych zaangażowanych w handel towarami określonymi w przepisach. Duże przedsiębiorstwa będą musiały wdrożyć nowe obowiązki już od 30 grudnia 2024 r., natomiast małe i średnie firmy mają czas do 30 czerwca 2025 r.

Regulacja dotyczy produktów zawartych w Załączniku I do Rozporządzenia EUDR, obejmujących towary takie jak: bydło, kakao, kawa, olej palmowy, soja, kauczuk oraz drewno. Oprócz nich, w przepisach znajdują się produkty pochodne, jak przetwory z mięsa, kakao, gumy, a także wyroby z drewna, książki i gazety.

Przepisy EUDR zakazują wprowadzania na rynek unijny oraz wywozu produktów, które:

- Przyczyniły się do wylesienia.
- Nie spełniają przepisów kraju produkcji.
- Nie zostały objęte systemem należytej staranności (tzw. „due diligence”).

Przedsiębiorstwa, które naruszą przepisy Rozporządzenia, mogą podlegać sankcjom, takim jak:

- Grzywny do 4% rocznego obrotu.
- Konfiskata produktów i dochodów.
- Zakaz udziału w zamówieniach publicznych oraz czasowy zakaz obrotu produktami objętymi EUDR.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie (UE) 2023/1115 w sprawie udostępniania na rynku UE i wywozu z UE niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów

Nowe zasady cyfryzacji dokumentacji księgowej w podatku CIT

Minister Finansów podpisał rozporządzenie, które wprowadza nowe wymagania dotyczące dodatkowych danych, jakie przedsiębiorcy będą musieli uwzględnić w prowadzonych księgach rachunkowych.

W pierwszej kolejności zmiany obejmą podmioty o przychodach powyżej 50 mln euro oraz podatkowe grupy kapitałowe.

Nowe przepisy wejdą w życie 1 stycznia 2025 r. i będą dotyczyły spółek wchodzących w skład podatkowych grup kapitałowych oraz innych podmiotów objętych ustawą o CIT. Firmy będą zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych za pomocą programów komputerowych, a następnie przesyłania ich w formie elektronicznej do naczelnika urzędu skarbowego, zgodnie z określoną strukturą logiczną.

Realizacja tych obowiązków została podzielona w czasie. Pierwsze struktury logiczne JPK_KR_PD muszą zostać złożone w marcu 2026 r., w terminie złożenia zeznania podatkowego za rok 2025. Podmioty objęte obowiązkiem będą musiały dostosować swoje systemy finansowo-księgowe, aby generować księgi rachunkowe według nowej struktury. Od 2025 r. przedsiębiorstwa będą musiały uwzględnić w strukturze logicznej ksiąg rachunkowych jedynie identyfikatory kont księgowych. Pełny zakres danych, w tym numery identyfikacyjne kontrahentów i faktur, będzie wymagany od 2026 r.

Obowiązek ten zostanie stopniowo rozszerzony na kolejne grupy podatników CIT, a od 2026 r. obejmie inne spółki, w tym te niebędące osobami prawnymi, które składają JPK_VAT. Pełne wdrożenie nowej struktury nastąpi w 2027 r. dla pozostałych podatników CIT.

Podkreślenia wymaga, że opublikowane struktury logiczne ksiąg rachunkowych bazują na wcześniejszych rozwiązaniach JPK_KR, które obowiązują od 2018 r., uwzględniając m.in. podział struktury logicznej na księgę rachunkową oraz ewidencję środków trwałych. Nowością jest możliwość dzielenia struktury logicznej na okresy miesięczne, kwartalne lub półroczne, co ułatwi obsługę plików o dużej objętości.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Udostępnienie kursów pracownikom jako ich przychód

W interpretacji indywidualnej z dnia 29 sierpnia 2024 Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, że Spółka musi opodatkować przychody pracowników, którym przyznała nagrody za osiągnięcia zawodowe.

Wnioskodawcą była spółka, która wprowadziła projekt tzw. grywalizacji. Jego celem jest zmobilizowanie pracowników do większej produktywności. Za zawodowe osiągnięcia uzyskują punkty. Mogą je wymienić na różne nagrody, m.in. szkolenia i kursy. Nie mają one związku z przedmiotem działalności spółki ani zadaniami wykonywanymi przez pracowników.

W związku z powyższym Spółka chciała się upewnić, jak należy rozliczyć taką nagrodę a tym samym, czy pracownicy uzyskują przychód, od którego należy pobrać zaliczkę na PIT.

Zdaniem Wnioskodawcy w takiej sytuacji nie dochodzi do powstania przychodu. W swoim uzasadnieniu Spółka odwołała się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego (sygn. K 7/13), który określił warunki uznania świadczenia przekazanego pracownikowi za jego przychód. Po pierwsze, pracownik powinien korzystać ze świadczenia dobrowolnie, bez żadnego przymusu. Po drugie, musi być spełnione w interesie pracownika, a nie pracodawcy. Po trzecie, powinno przynieść mu korzyść w postaci powiększenia aktywów lub uniknięcia wydatku, który musiałby ponieść. Po czwarte, korzyść ta jest wymierna i przypisana indywidualnie. Według spółki, nagrody służą jej interesom, gdyż wspiera budowanie pozytywnego wizerunku i marki. Podkreśla ona, że grywalizacja poprawia relacje z pracownikami i działa jako forma reklamy oraz marketingu, ponieważ uczestnicy będą promować firmę, co wpłynie na jej postrzeganie zewnętrzne.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej jednak miał inne zdanie. Również odwołał się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzając, że wszystkie wymienione kryteria są spełnione. Podkreślił, że kursy i szkolenia stanowią nagrodę za wykonywane obowiązki, mają konkretną wartość finansową i są przypisane do konkretnych osób. Uczestnicy grywalizacji dobrowolnie je przyjmują, a świadczenia te przynoszą korzyści pracownikom, zwiększając ich wiedzę i umiejętności, które mogą wykorzystać zarówno w życiu codziennym, jak i zawodowym.

W konsekwencji organ podatkowy uznał, że nagrody stanowią dla pracowników przychód. Spółka jest więc zobowiązana do potrącenia zaliczki na PIT. W interpretacji podkreślono, że pracownicy uzyskują przychód ze stosunku pracy, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o PIT, a spółka jako płatnik ma obowiązek poboru zaliczek na podatek zgodnie z art. 32 ust. 1 tej ustawy.

Podstawa prawna:

Pismo z dnia 29.08.2024 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0112-KDIL2-1.4011.618.2024.1.DJ, Udostępnienie kursów pracownikom jako ich przychód.

Minister Finansów: Brak możliwości amortyzacji wartości firmy nabytej w drodze datio in solutum

W przypadku nabycia przedsiębiorstwa w drodze datio in solutum, nie jest możliwe naliczanie odpisów amortyzacyjnych od wartości firmy.

Taki wniosek wynika z ogólnej interpretacji ministra finansów, który przyjął stanowisko niekorzystne dla podatników, mimo wcześniejszych korzystnych indywidualnych interpretacji.

Zgodnie z ustawą o CIT, wartość firmy to dodatnia różnica między ceną nabycia przedsiębiorstwa (lub jego zorganizowanej części), a wartością rynkową jego składników majątkowych. Amortyzacji podlega wartość firmy powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa drogą kupna, odpłatnego korzystania lub wniesienia do spółki w procesie prywatyzacji. Jeżeli wartość firmy powstała w inny sposób, nie można jej amortyzować, zgodnie z art. 16c pkt 4 ustawy o CIT.

Jeśli wartość firmy powstała na skutek nabycia przedsiębiorstwa poprzez datio in solutum, czyli umowę świadczenia w miejsce wykonania (uregulowaną w art. 453 kodeksu cywilnego), nie można jej uznać za powstałą drogą kupna. Fiskus początkowo wydawał różne interpretacje na ten temat. W niektórych przypadkach stwierdzał, że datio in solutum może być traktowane jako forma kupna, co umożliwi amortyzację wartości firmy (np. interpretacja nr IPPB5/4510-91/16-3/AK). Jednak z czasem przyjęto, że datio in solutum to odrębna od kupna forma nabycia, nieobjęta możliwością amortyzacji (zmiana interpretacji przez szefa Krajowej Administracji Skarbowej, nr DOP4.8221.71.2022).

Ostatecznie minister finansów podkreślił, że amortyzacji podlega wyłącznie wartość firmy nabyta w drodze sprzedaży, rozumianej cywilistycznie, jako wymiana rzeczy za zapłatę ceny (zgodnie z art. 535 kodeksu cywilnego). Inne formy nabycia, jak datio in solutum, nie spełniają tej definicji, ponieważ nie dochodzi do zapłaty ceny.

W związku z tym, zgodnie z interpretacją ogólną, amortyzacja wartości firmy nabytej przez datio in solutum nie jest możliwa. Minister finansów powołał się także na wyroki NSA, m.in. o sygnaturze II FSK 1263/18.

Podstawa prawna:

Pismo z dnia 9.09.2024 r., wydane przez: Ministerstwo Finansów Minister Finansów, DD5.8203.5.2023.

Dyrektor KIS: Dochody z tytułu wykonywanej pracy podlegają opodatkowaniu w państwie, w którym praca była wykonywana

Dochody uzyskane przez pracownicę w czasie, gdy była ona rezydentem podatkowym w innym państwie podlegają opodatkowaniu właśnie w tym kraju. Takie stanowisko potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w najnowszej interpretacji indywidualnej.

Zasada dotycząca opodatkowania dochodów z pracy najemnej określa, że pierwszeństwo w opodatkowaniu ma to państwo, w którym praca jest faktycznie wykonywana. Oznacza to, że miejsce, w którym osoba przebywa i wykonuje pracę, jest decydujące przy ustalaniu kraju opodatkowania wynagrodzenia. Podstawowa reguła zawarta w większości międzynarodowych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, mówi, że dochody z pracy najemnej są

opodatkowane w kraju, w którym osoba ta wykonuje pracę. Jeśli jednak praca wykonywana jest w innym kraju, wynagrodzenie może podlegać opodatkowaniu w tym drugim państwie.

Od tej ogólnej zasady przewidziano jednak wyjątki. Wynagrodzenie jest opodatkowane wyłącznie w państwie, w którym osoba ma miejsce zamieszkania, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:

- Pracownik przebywa w drugim państwie krócej niż 183 dni w roku kalendarzowym,
- Wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę, który nie ma siedziby w tym drugim państwie,
- Wynagrodzenie nie jest finansowane przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w tym drugim kraju.

W praktyce zastosowanie tych przepisów było przedmiotem wątpliwości polskiej spółki, której pracownica w latach 2022–2024 pracowała w Wietnamie. W tym czasie pracownica była rezydentem podatkowym w Wietnamie, a tamtejszy zakład opłacał podatek dochodowy. Spółka polska natomiast pokrywała składki ZUS. Po powrocie pracownicy do Polski w marcu 2024 roku i złożeniu oświadczenia o rezydencji podatkowej w Polsce, spółka zaczęła rozliczać jej podatek PIT w kraju. Jednak wynagrodzenie za styczeń i luty 2024 r. zostało opodatkowane w Wietnamie, zgodnie z tamtejszym prawem i umową o unikaniu podwójnego opodatkowania. W konsekwencji, spółka nie miała obowiązku pobierania zaliczek na PIT w Polsce za styczeń i luty 2024 roku. W polskim PIT-11 należy uwzględnić jedynie dochody uzyskane od marca 2024 r., kiedy pracownica stała się rezydentem podatkowym w Polsce.

Podstawa prawna:

Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 22 sierpnia 2024 r., sygn. 0115-KDIT2.4011.316.2024.3.ENB.

Estoński CIT – spółki przekształcone z jednoosobowej działalności gospodarczej bez statusu podatnika rozpoczynającego działalność

Ostatnie interpretacje podatkowe wywołują spore kontrowersje wśród firm korzystających z ryczałtu od dochodów spółek, zwanego potocznie estońskim CIT. Problemy te dotyczą nie tylko nowych firm, ale także tych, które powstały w wyniku przekształcenia innych podmiotów gospodarczych. Kluczowe trudności związane są z tym, czy dane przedsiębiorstwa mogą korzystać z preferencyjnych stawek podatkowych oraz ulg związanych z wymogiem zatrudnienia.

Firmy powstałe w wyniku przekształcenia z innych form działalności, takich jak jednoosobowa działalność gospodarcza, spółki cywilne czy jawne, napotykać na trudności w uzyskaniu preferencyjnych stawek estońskiego CIT. Problem ten wynika z interpretacji Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, który twierdzi, że takie spółki nie mogą być uznawane za podatników rozpoczynających działalność gospodarczą. Organ podatkowy argumentuje, że na podstawie art. 93a Ordynacji podatkowej spółki przekształcone przejmują prawa i obowiązki podmiotu, który istniał przed przekształceniem, co eliminuje możliwość uznania ich za nowych podatników.

Jednym z głównych wymogów skorzystania z estońskiego CIT jest zatrudnienie co najmniej trzech pracowników na pełny etat, przez co najmniej 300 dni w roku podatkowym. Ten warunek dotyczy wszystkich, z wyjątkiem małych podatników oraz tych, którzy dopiero rozpoczynają działalność. Nowe spółki, które wybrały estoński CIT, mogą skorzystać z ulgi w zakresie zatrudnienia, czyli nie muszą spełniać tego wymogu w pierwszym roku podatkowym. Niemniej, organ podatkowy konsekwentnie odmawia uznania firm powstałych w wyniku przekształceń za podmioty rozpoczynające działalność, co pozbawia je prawa do tej ulgi.

Jednym z przykładów ilustrujących ten problem jest sprawa spółki która przekształciła się z jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o.o. Dyrektor KIS w interpretacji z 12 sierpnia 2024 r. stwierdził, że taka spółka nie może

korzystać z preferencyjnych warunków estońskiego CIT, gdyż zgodnie z przepisami podatkowymi kontynuuje ona działalność swojego poprzednika.

Stanowisko to jest sprzeczne z objaśnieniami Ministerstwa Finansów z 2021 r. Wówczas minister wyraźnie stwierdził, że przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o.o. nie stanowi przeszkody do skorzystania z ryczału od dochodów spółek. Ministerstwo wskazało, że taka spółka może być traktowana jako podatnik rozpoczynający działalność gospodarczą, co dawałoby jej prawo do korzystania z preferencji. Problemy związane z interpretacją przepisów dotyczących estońskiego CIT dla firm powstałych w wyniku przekształceń stają się coraz bardziej powszechne. Pomimo braku zmiany treści objaśnień Ministerstwa Finansów, organy podatkowe, w tym Dyrektor KIS, wydają interpretacje, które de facto pozbawiają spółki powstałe w wyniku przekształcenia możliwości korzystania z preferencji podatkowych.

Podstawa prawna:

Interpretacja z dnia 12.08.2024 r., wydana przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, sygn. 0111-KDIB2-1.4010.261.2024.2.ED,

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

WYROKI SĄDOWE**Wyrok NSA: Przewłaszczenie znaków towarowych na zabezpieczenie nie jest czynnością pozorną**

W wyroku z dnia 3 września 2024 r. Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygn. akt I FSK 2310/19 orzekł, że przewłaszczenie znaków towarowych na zabezpieczenie należności oraz późniejsze korzystanie z nich na zasadzie licencji nie stanowi z automatu czynności pozornej. NSA wyjaśnił, że jeśli organy podatkowe chcą dowieść pozorności transakcji w kontekście VAT, muszą:

- udowodnić, że doszło do nadużycia prawa VAT z korzyścią podatkową,
- wykazać, że głównym celem transakcji było osiągnięcie tej korzyści,
- dowieść, że transakcja była sztuczną konstrukcją, oderwaną od rzeczywistości gospodarczej.

Sprawa dotyczyła spółki, która w 2015 roku nabyła od innej spółki znaki towarowe w drodze umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie. Spółka zbywająca zachowała możliwość korzystania ze znaków na podstawie licencji, a spółka zbywająca pobierała opłaty licencyjne, wystawiając co miesiąc faktury. Organy podatkowe uznały tę transakcję za pozorną, m.in. dlatego, że spółka nabywająca nie miała środków na zakup znaków, a płatność była dokonywana poprzez złożone operacje finansowe pomiędzy stronami.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej twierdził, że umowa miała na celu uzyskanie korzyści podatkowych, takich jak zwrot nadwyżki VAT naliczonego oraz możliwość odliczenia VAT z opłat licencyjnych.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (WSA) uchylił zaskarżoną decyzję Dyrektora KIS, wskazując, że przewłaszczenie znaków towarowych na zabezpieczenie jest zgodne z prawem, a organy podatkowe nie wykazały, że transakcja była pozorna. WSA zaznaczył, że nie jest konieczne dokonanie wpisu w rejestrze znaków towarowych, aby doszło do przeniesienia ich własności, a operacje finansowe między stronami były jawne.

NSA podtrzymał ten wyrok, odnosząc się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z 25 maja 2023 r., który określił kryteria nadużycia w kontekście VAT.

Sąd kasacyjny stwierdził, że organy podatkowe nie udowodniły, iż transakcja była sztuczną konstrukcją stworzoną wyłącznie w celu osiągnięcia korzyści podatkowych.

Podstawa prawna:

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 września 2024 r., sygn. akt I FSK 2310/19,

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt III SA/Wa 2951/18,

NSA: Pracodawca odpowiada za brak nadzoru nad pracownikami wystawiającymi fałszywe faktury VAT

W wyroku z dnia 3 września 2024 w sprawie o sygn. akt I FSK 1212/18 Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że pracodawca, aby dochować należytej staranności w rozliczeniach VAT, powinien nadzorować komputery pracowników odpowiedzialnych za wystawianie faktur VAT.

Orzeczenie NSA w kwestii odpowiedzialności pracodawcy za działania pracownika, który bez jego wiedzy wystawiał fałszywe faktury, wywołało liczne kontrowersje. Wcześniej Naczelny Sąd Administracyjny skierował do TSUE pytanie prejudycjalne na wniosek pełnomocników spółki.

W dniu 30 stycznia 2024 r. TSUE orzekł, że to pracownik, który wystawił fałszywe faktury, odpowiada za VAT, o ile pracodawca nie dochował należytej staranności w nadzorze nad jego działaniami (sygn. C-442/22). TSUE podkreślił, że obowiązek ten musi być "rozsądnie wymagany", czyli mieścić się w granicach zdrowego rozsądku.

Według TSUE pracodawca ma obowiązek wykazać należytą staranność w nadzorze nad pracownikami odpowiedzialnymi za wystawianie faktur VAT. Jeśli pracodawca nie podejmie odpowiednich działań zapobiegawczych, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności za działania oszukańcze swoich pracowników.

W omawianym przypadku, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną spółki, dzieląc argumentację WSA w Lublinie, który wcześniej odrzucił skargę spółki na decyzję DIAS dotyczącą odpowiedzialności za wystawienie ponad 1600 fałszywych faktur VAT na kwotę ponad 6 mln złotych.

NSA uznał, że pracodawca ponosi odpowiedzialność za wystawienie fałszywych faktur, jeżeli nie zapewnił odpowiednich mechanizmów nadzoru nad działaniami pracowników. W przypadku tej sprawy brak jakiegokolwiek kontroli nad komputerem pracownika przez długi czas uznano za rażący brak należytej staranności.

NSA podkreślił, że pracodawca powinien wprowadzić system monitorowania pracy osób odpowiedzialnych za wystawianie faktur VAT, aby zapobiec ewentualnym nadużyciom. Główne zarzuty wobec spółki dotyczyły nadmiernego zaufania do pracownicy oraz braku wdrożenia odpowiednich procedur kontrolnych.

Podstawa prawna:

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 września 2024 r., sygn. akt I FSK 1212/18

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 lutego 2018 r., sygn. akt I SA/Lu 987/17,

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 30 stycznia 2024 r., sygn. akt C-442/22.

WSA w Rzeszowie: Dla udowodnienia eksportu wymagane są solidne dowody

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie wydał istotne orzeczenie dotyczące dowodów potwierdzających eksport towarów poza terytorium Unii Europejskiej. Sąd przypomniał, że choć katalog dowodów

potwierdzających wywóz towarów jest otwarty, to każdy z nich musi jednoznacznie pozwalać na identyfikację towaru i potwierdzać fizyczne opuszczenie obszaru celnego UE.

Sprawa dotyczyła polskiej spółki, która eksportowała towary docelowo do Ukrainy. Początkowo towar miał opuścić UE przez granicę z Węgrami, jednak później spółka zmieniła urząd celny wyprowadzenia na Finlandię. Mimo że w systemie teleinformatycznym obsługującym eksport wygenerowano komunikaty potwierdzające wywóz, to towar nigdy nie został fizycznie przedstawiony w fińskim urzędzie celnym. Problem pojawił się, gdy Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych oraz ukraińska służba celna poinformowały polskie organy, że procedury wywozu towarów zostały zakończone nieprawidłowo. Brakowało potwierdzenia, że towary faktycznie dotarły na Ukrainę. Spółka, próbując potwierdzić wywóz towarów, przedłożyła różnorodne dokumenty, w tym kserokopie faktur, dokumenty przewozowe, dowody wpłaty oraz potwierdzenia wywozu. Jednak organy skarbowe uznały, że żaden z tych dokumentów nie dowodził fizycznego wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE. W rezultacie unieważniono zgłoszenia celne.

WSA w Rzeszowie przyznał rację organom skarbowym, orzekając, że dowody przedstawione przez spółkę nie spełniają warunku jednoznacznego potwierdzenia wywozu towarów poza UE. Sąd podkreślił, że same dokumenty potwierdzające zawarcie transakcji czy otwarcie procedury wywozowej nie są wystarczające. Konieczne jest przedstawienie dowodów, które jednoznacznie potwierdzają, że towary faktycznie opuściły terytorium Unii, np. przez odprawę celną w kraju trzecim lub wprowadzenie na rynek kraju docelowego. Sąd przypomniał, że przepisy ustawy o VAT przewidują otwarty katalog dowodów, które mogą być użyte do potwierdzenia eksportu, a także dopuszczają dokumenty prywatne. Jednakże, aby taki dokument został uznany za wystarczający, musi on pozwalać na precyzyjną identyfikację towaru i jednoznacznie potwierdzać jego wywóz. Ocena mocy dowodowej i wiarygodności tych dokumentów leży w gestii urzędu celnego, który ma za zadanie poświadczyć wyprowadzenie towaru.

Podstawa prawna:

Wyrok WSA w Rzeszowie z 8.08.2024 r., sygn. I SA/Rz 268/24;

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 361).

Wyrok NSA: Wydatki na prace adaptacyjne można rozliczać proporcjonalnie

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 3 września 2024 r. w sprawie o sygn. akt II FSK 1486/21 stwierdził, że wydatki na prace adaptacyjne (tzw. fit-outy) można rozliczać proporcjonalnie do okresu trwania umowy najmu, a nie jednorazowo w momencie poniesienia.

Sprawa dotyczyła spółki, która zajmuje się wynajmem powierzchni biurowych, zawierając długoterminowe umowy najmu. Spółka wykonywała prace adaptacyjne, znane jako fit-outy, aby dostosować lokale do wymogów najemców. Część z tych prac pierwotne, były przeprowadzane na nowo oddanych powierzchniach, natomiast fit-outy wtórne dotyczyły adaptacji przestrzeni dla nowych najemców w trakcie kolejnych umów. Prace te nie tworzyły nowych środków trwałych w rozumieniu ustawy o CIT.

Spółka argumentowała, że wydatki na fit-outy wtórne, zamiast być rozliczane od razu, powinny być rozliczane proporcjonalnie do długości trwania umowy najmu, co lepiej odzwierciedla ich długoterminowy cel, czyli generowanie przychodów z najmu przez cały okres trwania umowy. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się z tą interpretacją, twierdząc, że zgodnie z przepisami koszty te powinny być rozliczane w dacie ich poniesienia, gdyż są one bezpośrednio związane z zawarciem umowy, a nie z jej długoterminowym wykonaniem.

Spółka wskazywała na drugie zdanie art. 15 ust. 4d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które pozwala na proporcjonalne rozliczanie kosztów, jeśli dotyczą one okresu przekraczającego rok podatkowy. W ocenie Spółki wydatki na fit-outy spełniają te kryteria, ponieważ umowy najmu są zawierane na kilka lat, a koszty adaptacyjne mają na celu osiągnięcie przychodów przez dłuższy okres.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 260/21 przyznał rację Spółce, uznając, że prace adaptacyjne służą realizacji długoterminowych umów, a nie jedynie ich zawarciu.

NSA podtrzymał przyjęte przez WSA w Warszawie stanowisko, uznając, że cel poniesionych kosztów jest wieloletni i dlatego powinny być one rozliczane proporcjonalnie do okresu obowiązywania umowy najmu.

Podstawa prawna:

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 września 2024 r., sygn. akt II FSK 1486/21,

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 września 2024 r., sygn. akt II SA/Wa 260/21,

Pismo z dnia 27.11.2020 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0111-KDIB1-3.4010.451.2020.1.APO, Rozliczanie CIT przez wynajmującego powierzchnię biurową.

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.